

Sufletele care ajung astăzi la Ortodoxie sunt adesea neajutorate sau chiar schilodite. De multe ori, auzi de la convertiți, după câțiva ani de lupte aparent fără izbândă, că „nu știam în ce m-am băgat când am trecut la ortodocși”. Unii simt acest lucru când întâlnesc pentru prima dată credința ortodoxă, iar asta îi face să amâne convertirea, sau chiar să fugă definitiv de credință. Ceva similar se întâmplă adesea cu cei botezați în pruncie, care, odată ajunși la maturitate, trebuie să se decidă dacă să-și asume sau nu credința în care au fost botezați.

Dintr-un anumit punct de vedere, aceasta este consecința unei făgăduințe profunde, cerute celor serioși în privința credinței ortodoxe. Este o făgăduință foarte diferită de cea care se cere acelor care intră într-o nouă confesiune sau sectă. Există multe confesiuni, cu interpretările lor diverse asupra vieții creștine, dar există o singură Biserică a Lui Hristos, care trăiește viața adevărată în Hristos și învățătura și practica Apostolilor și Părinților Bisericii.

Dar, dintr-un punct de vedere mai practic, problema o constituie sărăcia sufletului modern, nepregătit și neînvățat pentru a putea simți adâncimile trăirii creștine. Există o dimensiune culturală și una psihologică în această sărăcie a noastră. Educația tinerilor de azi, în special în America, are deficiențe bineștiute în a dezvolta gustul copiilor pentru formele înalte de artă, literatură și muzică. Rezultatul este că tinerii sunt educați, la mila întâmplării, sub influența televiziunii, a muzicii rock și a altor forme de cultură contemporană (sau, mai degrabă, anti-cultură). Și – atât ca o cauză cât și ca un rezultat, dar în special din cauza lipsei oricărei idei despre ce înseamnă o viață creștinească și despre cum ar trebui crescut un tânăr – sufletul celui care a supraviețuit anilor de tinerețe este un pustiu sentimental. În cele mai bune cazuri, îi lipsesc anumite atitudini în fața vieții, care mai demult erau considerate normale și indispensabile.

Astăzi, puțini sunt aceia care pot să își exprime clar ideile și sentimentele, și să le înfrunte cu

maturitate. Mulți, nici măcar nu știu ce se întâmplă în sufletul lor. Viața este secționată artificial între muncă (și sunt foarte puțini cei care își pun sufletul sau cea mai bună parte din el acolo, deoarece munca este „doar pentru bani”), distracție (pentru mulți, singurul scop al vieții), religie (două-trei ore pe săptămână) și tot așa, fără să existe un fir care să le lege și să dea sens. Mulți dintre cei care nu sunt împăcați cu acest tip de viață încearcă să trăiască într-o lume imaginară, creată de ei (în care vor să includă și religia). Și ceea ce subîntinde toată cultura modernă, numitorul comun, este cultul egoului și al confortului, fatale pentru orice idee de viață duhovnicească.

Acesta este ceva din fundalul și „bagajul cultural” cu care astăzi un om ajunge la Ortodoxie. Mulți, desigur, rămân ortodocși, în pofida trecutului lor; alții ajung la dezastre duhovnicești din aceeași cauză; iar un număr semnificativ de oameni rămân schilodiți interior sau cel puțin nu mai cresc duhovnicește, deoarece sunt pur și simplu neștiutori și nepregătiți pentru cerințele reale presupuse de viața duhovnicească.

Drept început în confruntarea cu această problemă (și sperând în ajutorarea celor tulburați de ea), să aruncăm o scurtă privire la învățătura ortodoxă despre natura umană, așa cum apare în scrierile unui scriitor ortodox din secolul XIX, un adevărat Părinte al Bisericii din vremurile moderne: Episcopul Teofan Zăvorâtul (+1892). În cartea sa „Viața duhovnicească și cum o putem dobândi” el scrie:

„Viața umană este complexă și cu multe aspecte: fizice, mentale și duhovnicești. Fiecare aspect are propriile sale puteri sau caracteristici, nevoi și feluri, precum și preocupări și satisfacții proprii. Numai atunci trăim cu adevărat, când toate puterile se află în mișcare și toate nevoile noastre sunt satisfăcute. Dar când numai o mică parte a puterilor noastre se află în mișcare și numai un număr mic din nevoile noastre sunt satisfăcute, atunci aceasta nu este viață...Omul nu trăiește ca ființă umană atunci când cele dinlăuntrul lui nu se află în mișcare... Este necesar pentru noi să trăim așa cum Dumnezeu ne-a creat, și atunci când cineva nu trăiește în acest fel, pot afirma deschis, cu încredere, că el nu trăiește de fel” (Sf. Teofan Zăvorâtul – „Viața duhovnicească și cum o putem dobândi”, Editura Egumenița, 2006, traducere de Grația Lungu Constantineanu, p.41.)

